

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

Átiktatva: J/71.

~~J/647.~~

~~J/5640. számú~~

J E L E N T É S

a mezőgazdasági termelők beszállítói biztonságát garantáló rendszer létrehozásáról szóló 31/2001. (V. 14.) OGY határozat végrehajtásáról

Előadó:

Dr. Vonza András
földművelésügyi és vidékfejlesztési
miniszter

Budapest, 2001. december

Magyar Köztársaság Kormánya

J/5640.

J/647.

számú

J E L E N T É S

a mezőgazdasági termelők beszállítói biztonságát garantáló rendszer létrehozásáról szóló 31/2001. (V. 14.) OGY határozat végrehajtásáról

Előadó:

Dr. Vonza András

földművelésügyi és vidékfejlesztési
miniszter

Budapest, 2001. december

Az Országgyűlés 31/2001. (V.14.) számú határozatában felkérte a Kormányt, hogy vizsgálja meg a lehetőségét egy, a mezőgazdasági termelők beszállítói biztonságát garantáló rendszer létrehozásának, és az erre vonatkozó javaslatát a kapcsolódó törvénymódosításokkal együtt 2001. szeptember 30-ig nyújtsa be.

Az Országgyűlés - a 31/2001. (V.14.) OGY határozat a) illetve b) pontja szerint - a beszállítói biztonságot garantáló rendszert két irányban látta megvalósíthatónak:

"a) a mezőgazdasági termelőket megillető tartozások megtérítését garantáló rendszer létrehozásának és működtetésének lehetőségét, valamint az agrárpiaci rendtartásról szóló 1993. évi VI. törvény módosításának lehetőségét oly módon, hogy a kölcsönös kockázatvállalás mellett biztosítsa a termelői, beszállítói biztonságot;

b) a felvásárlók és a kereskedők piaci tevékenységének rendszerét a terméktanácsok szabályozásán keresztül."

Az OGY határozat alapján a Kormány kikérte a szakmai szervezetek - elsősorban a terméktanácsok és egyes érdekképviselői szervezetek - véleményét is. Figyelembe véve az általuk benyújtott megoldási javaslatokat, a Kormány megvizsgálta a mezőgazdasági termelők beszállítói biztonságát garantáló rendszer létrehozásának lehetőségét, és az alábbi következtetésre jutott, illetve az alábbi intézkedéseket hozta:

1. Eddig tendenciaként jelentkezett, hogy a mezőgazdasági termelők a felvásárló gazdálkodó szervezet fizetésektelensége esetén a felszámolási eljárás eredményeképpen rendszerint nem jutottak kielégítéshez a számukra hátrányos kielégítési sorrend következtében.

E téren mára jelentős előrelépés történt. A csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi XLIX. törvény 57.§ (1) bekezdés d) pontja 2001. szeptember 1-i hatállyal a következőképpen módosult:

"d) a kötvényen alapuló követelések kivételével, magánszemély nem gazdasági tevékenységéből eredő más követelése (így különösen a hibás teljesítésből, a kártérítésből eredő követelések, a szakmában szokásos várható szavatossági vagy jótállási kötelezettségek felszámoló által számszerűsített összegét is ideértve), a kis- és mikrovállalkozás, valamint a mezőgazdasági őstermelők követelése."

A fenti törvénymódosítás következtében a mezőgazdasági őstermelők követelése így megelőzi a társadalombiztosítási tartozásokat, az adókat és az adók módjára behajtandó köztartozásokat, valamint a visszafizetendő állami támogatásokat is [57.§(1) bekezdés e) pont].

2. A Kormány megvizsgálta a terméktanácsok intervenciók alapjának felhasználási lehetőségét a beszállítói biztonság garantálására, és az alábbi megállapításra jutott:

Az agrárpiaci rendtartásról szóló 1993. évi VI. törvény 10.§ (3) bekezdése biztosítja a terméktanácsok számára azt a lehetőséget, hogy a tagok befizetéseiből képzett intervenciók alpból a törvényben foglalt célok megvalósítása érdekében támogatást nyújtsanak. Ezzel elvileg adott lenne a lehetőség a terméktanácsok számára, hogy az intervenciók alap egyben garanciaalapként is működjön az adott termékpálya szereplői számára arra az esetre, ha egy meghatározott időn belül valamilyen okból nem jutnának hozzá az őket megillető tartozásokhoz. Mindez azonban csak rész megoldásnak tekinthető, mert az intervenciók alapok létrehozása csak lehetőség, és ezért nem minden terméktanács élt vele, valamint a már létrejött intervenciók alapok nem olyan nagyok, hogy ezt fel tudnák vállalni.

3. A 31/2001. (V.14.) OGY határozat a) pontja külön kiemeli az 1993. évi VI. törvényt, mint eszközt mely által "kölcsonös kockázatvállalás mellett" biztosítani lehetne a mezőgazdasági termelők beszállítói biztonságát.

A Kormány megvizsgálta az 1993. évi VI. törvény módosításának lehetőségét, és arra a megállapításra jutott, hogy ez a garanciarendszer az agrárpiaci rendtartásról szóló törvény keretein belül nem valósítható meg.

Az 1993. évi VI. törvény alapján az agrárpiaci rendtartás a mezőgazdasági, a halászati, az élelmiszeripari, valamint az erdészeti termékek sajátos termelési és piaci viszonyaiból adódó szabályozási rendszer. A "szabályozás" az agrárpiac szabályozását jelenti, a törvényben meghatározott eszközökkel, az állam részéről. Az agrárpiaci rendtartásról szóló törvény rendeltetése az, hogy előre nem látható piaci zavarok esetén a beavatkozás eszközeit és az eszközök felhasználási kereteit biztosítsa. Egy ilyen szabályozástól teljesen idegen lenne egy a termelők és a felvásárlók mellérendelt polgári jogi viszonyaiba "belenyúló" reguláció.

A Kormány szükségesnek tartja továbbá megjegyezni, hogy az EU-ba történő csatlakozás időpontjában az 1993. évi VI. törvény átadja helyét az EU egyes termékpályákra vonatkozó agrárpiaci rendtartásainak. Így ezen jogharmonizációs kötelezettségünk miatt sem lehetséges egy ilyen irányú módosítás.

4. A Kormány - a beérkezett javaslatokkal egyetértve - szükségesnek tartja a mezőgazdasági termelők beszállítói biztonságát garantáló rendszer megvalósításához a Polgári Törvénykönyv módosítását. Ezek a módosítások a szerződéses biztonságot erősítenék mezőgazdasági termékértékesítési szerződések illetve mezőgazdasági termékek adásvétele esetén oly módon, hogy kogens fizetési határidőket állapítanak meg. Azonban nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a Polgári Törvénykönyv egységes és átfogó kodifikációja jelenleg is folyamatban van, így véleményünk szerint az ilyen jellegű módosítások csak e kodifikáció keretén belül valósíthatók meg.

A fentiek alapján a Kormány a beszámolót az Országgyűlés elé terjeszti elfogadásra. A Kormány kifejezi szándékát, hogy folyamatosan figyelemmel kíséri a mezőgazdasági termelők beszállítói biztonságát garantáló rendszer kérdését, és azon fáradozik, hogy ez a rendszer a továbbiakban minél nagyobb biztonságot nyújtva működjön.

